

Komunikat Centralnej Komisji dotyczący postępowań o nadanie tytułu profesora

Centralna Komisja przypomina, że warunkiem nadania tytułu profesora, a co za tym idzie i uprzedniego wszczęcia postępowania o jego nadanie, jest spełnienie warunków na poziomie co najmniej określonym w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych I tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789).

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem, tytuł profesora może być nadany osobie, która uzyskała stopień doktora habilitowanego lub osobie, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a, oraz jednocześnie:

1) posiada osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;

2) posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi, realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych;

3) posiada osiągnięcia w opiece naukowej – uczestniczyła co najmniej:

a) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia **oraz**

b) raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim, oraz

c) dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym lub w postępowaniu habilitacyjnym

- z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

Wymogi dotyczące osiągnięć w opiece naukowej, które budzą najczęstsze nieporozumienia i kontrowersje (art. 26 ust. 1 pkt 3 lit. a, b i c) – zgodnie z wykładnią językową - muszą być spełnione przez kandydata do tytułu profesora łącznie, na poziomie co najmniej określonym w omawianym przepisie jako warunek konieczny.

Spójnik „oraz” łączący poszczególne człony art. 26 ust. 1 ustawy wyklucza możliwość ich wymienności, a więc spełnienie pkt. 3 lit. a nawet na poziomie kilku wypromowanych doktorów, nie może stanowić asumptu do odstąpienia od wymagania określonego w pkt. 3 lit. b tego samego artykułu.

Dokonując wykładni obowiązującego prawa w pierwszej kolejności należy odnieść się do wykładni leksykalnej, a niewątpliwie nie wolno przepisów prawnych interpretować tak, aby pewne ich fragmenty okazywały się zbędne.

Stosowanie wykładni polegającej na uznaniu, że omawiany przepis przewiduje możliwość spełnienia tylko jednego argumentu z dwuargumentowego warunku, o ile jest on pomnożony w stosunku do niezbędnego minimum przewidzianego w tym przepisie, nie znajduje zatem podstaw prawnych.

Centralna Komisja w zakresie wydawanych przez siebie decyzji pełni funkcję organu administracji rządowej, która jest – jak wszystkie organy administracji publicznej – zobowiązana działać w granicach i na podstawie prawa, a zatem jest zobowiązana ściśle przestrzegać norm materialno-prawnych ustanowionych przez ustawę.

Wobec powyższego Centralna Komisja przypomina, że brak spełnienia przez kandydata do tytułu profesora warunków określonych w ww. przepisach, skutkować będzie musiało, niezależnie od oceny merytorycznej, podjęciem przez Komisję uchwały odmawiającej przedstawienia Prezydentowi RP kandydata do tytułu profesora.

Ponadto Centralna Komisja zwraca uwagę, że na jednostkach organizacyjnych prowadzących postępowania awansowe spoczywa obowiązek dokonania – przed podjęciem uchwały w sprawie jego wszczęcia - formalnej oceny przedłożonego wniosku. Podjęcie uchwały o wszczęciu postępowania o nadanie tytułu profesora osobie, która w dacie złożenia wniosku nie spełniała wszystkich wymagań ww. przepisów ustawowych, jest poważnym uchybieniem w wykonywaniu nadanych uprawnień.